

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права, к.е.н., доцент

«29» 03 2024 р.

Ірина КРЕКОТЕНЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії, виконавчач обов'язків ректора, д.е.н., професор

«15» 04 2024 р.

Володимир ОНИЩЕНКО

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Галузь знань: 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Спеціальність: 073 МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти: ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

Програма ухвалена на засіданні вченої ради ННІФЕУП

(протокол № 3 від 28 березня 2024 р.)

Полтава 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом до аспірантури Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для підготовки докторів філософії здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» у 2024 році.

Поглиблення євроінтеграційних процесів України, осучаснення процесів державотворення, проведення реформ в галузі економіки та управління неможливі без підготовки нової генерації висококваліфікованих кадрів, які мають сучасні універсальні та фахові компетенції у галузі управління, спроможні об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються у суспільстві, розуміють сутність тенденцій розвитку в умовах посилення впливу глобальних викликів, здатні використовувати новітні технології в ефективному управлінні країною, регіоном, громадою, підприємствами та в наданні освітніх послуг.

Найбільшим попитом фахівці вищої кваліфікації з менеджменту користуються у регіонах з багатогалузевою структурою економіки, до яких відноситься Полтавська область. Аналіз майбутніх потреб України і Полтавського регіону свідчить про подальше зростання попиту на фахівців цього напрямку підготовки для наукового забезпечення та практичної реалізації стратегічних пріоритетів розвитку України в цілому.

Підготовка докторів філософії за освітньо-науковою програмою (ОНП) зі спеціальності 073 «Менеджмент» у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (далі – Національний університет імені Юрія Кондратюка) повністю відповідає науковому потенціалу закладу вищої освіти та вимогам МОН України.

Підготовка докторів філософії за ОНП «Менеджмент» у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент» спрямована на підготовку здобувачів з метою формування відповідних компетенцій, програмних результатів, що дають змогу випускникам розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту і управління організаціями різного типу на регіональному, національному та глобальному рівнях на засадах глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Особливістю освітньо-наукової програми підготовки фахівців зі спеціальності 073 «Менеджмент» у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» є її унікальна спрямованість на реалізацію сучасних пріоритетів інноваційного

безпекоорієнтованого розвитку підприємств організацій з урахуванням викликів зовнішнього середовища, що відповідає основним науково-дослідним результатам наукової школи університету «Безпекоорієнтоване управління економікою: держава, регіон, підприємство» та забезпечує.

Метою проведення вступного випробування для участі в конкурсі щодозарахування на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти «доктор філософії» за спеціальністю 073 «Менеджмент» оцінювання на наступних складових підготовки вступника:

продемонструвати знання із загальних основ менеджменту, операційного менеджменту, стратегічного управління, управління персоналом;

показати вміння використовувати набуті знання у практичній роботі;

продемонструвати здатність до обґрунтування проблеми та її актуальності для подальших наукових досліджень з позицій активізації інноваційних процесів;

формулювати суть, необхідність та функції менеджменту;

визначати завдання інноваційного менеджменту у сучасних умовах з урахуванням загальноцівілізаційних процесів;

уміння опрацьовувати наукові та аналітичні джерела та фактичний матеріал щодо оцінювання соціально-економічного розвитку підприємств та організацій; аналізувати й оцінювати інноваційні аспекти діяльності підприємств

та організацій з урахуванням світового досвіду в умовах забезпечення економічної безпеки підприємств та країни;

обґрунтовувати та узагальнювати власну думку.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» у 2024 році.

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається з тестової перевірки знань абітурієнтів, яка охоплює наступні дисципліни:

- менеджмент організацій і адміністрування;
- стратегічний менеджмент;
- управління проектами;
- фінансовий менеджмент;
- управління інноваційною діяльністю.

Проведення фахового вступного випробування ґрунтується на таких принципах:

- уніфікація методики та умов проведення фахового випробування;

- уніфікація методики та умов проведення фахового випробування;
- забезпечення інформаційної та психологічної підготовки вступників до фахового випробування;
- зв'язок внутрішнього університетського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;
- дотримання вимог секретності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання складаються на основі фахових дисциплін підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Тестові завдання мають закриту форму й містять чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна – вірна.

Загальна кількість тестових завдань складає 45.

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Вступник вносить в бланк для відповідей свої реквізити та на протязі 60 хвилин (одна астрономічна година) відповідає на тестові завдання стандартного білету.

5. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ

Фахове вступне випробування у формі тестів оцінюються за стобальною шкалою (від 100 до 200). Перевірка тестових завдань здійснюється за ключем.

Загальна оцінка знань визначається сукупністю правильних відповідей. Мінімальна кількість балів (100 балів) призначається за п'ять правильних відповідей, кожна наступна правильна відповідь має вагомість одного тестового завдання 2,5 бала.

Вступник, який дав правильну відповідь на менше ніж п'ять тестових завдань, вважаються таким що не склав фахове вступне випробування та позбавляються права участі в конкурсі на зарахування до аспірантури.

Таблиця критеріїв оцінювання знань за стобальною шкалою

Кількість правильних відповідей	Бали	Кількість правильних відповідей	Бали
1-4	не склав	25	150
5	100	26	152,5
6	102,5	27	155

7	105	28	157,5
8	107,5	29	160
9	110	30	162,5
10	112,5	31	165
11	115	32	167,5
12	117,5	33	170
13	120	34	172,5
14	122,5	35	175
15	125	36	177,5
16	127,5	37	180
17	130	38	182,5
18	132,5	39	185
19	135	40	187,5
20	137,5	41	190
21	140	42	192,5
22	142,5	43	195
23	145	44	197,5
24	147,5	45	200

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Взаємозв'язок між ефективністю організаційної структури підприємства та ефективністю управління.
2. Визначення змісту поняття «управління». Рівні управління та управлінські функції.
3. Внесок українських науковців у розвиток світової науки менеджменту.
4. Еволюція управління як науки.
5. Економічні методи управління.
6. Етичні принципи у діяльності менеджера. Особливості організації управлінської діяльності з дотриманням балансу між завданням максимізації прибутку і намаганням додержуватися певних етичних принципів?

7. Зміст базових понять сфери розвитку інформаційних ресурсів підприємства.
8. Зміст методів прийняття управлінських рішень.
9. Зміст мотиваційної теорії очікувань В. Врума.
10. Зміст поняття «ефективність управління». Критерії оцінки ефективності управління.
11. Зміст стадій життєвого циклу організації. Стадії життєвого циклу та чинники, що зумовлюють їх зміну.
12. Зміст стратегічного і тактичного планування на підприємстві.
13. Зміст, структура і переваги збалансованої системи показників. Принципи побудови збалансованої системи показників.
14. Зовнішнє середовище підприємства, його елементи та підсистеми.
15. Інвестиційна діяльність підприємства.
16. Інноваційна діяльність підприємства.
17. Інноваційний розвиток підприємства.
18. Концептуальні засади інноваційного розвитку підприємства.
19. Управління інноваційним розвитком підприємства: системний підхід.
20. Управління інноваційними процесами.
21. Сутність та зміст інноваційного потенціалу підприємства.
22. Методичні засади управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства.
23. Критерії та методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства.
24. Управління ресурсним забезпеченням інноваційного розвитку підприємства.
25. Управління інформаційним забезпеченням інноваційного розвитку підприємства
26. Сутність та значення управління проектами.
27. Функції та навички менеджерів проектів.
28. Базові елементи знань з управління проектами.
29. Проектно-орієнтоване управління.
30. Системний підхід та інтеграція.
31. Фази проекту та його життєвий цикл.
32. Охарактеризуйте сутність та основні етапи проведення незалежної експертизи проектів.
33. Визначте схему сумісності виконавців рольових кластерів?
34. За якими документами проводяться планування та організація проекту?
35. Сутність та зміст управління комунікаціями в проекті.
36. Документи проекту, їх форма, класифікація, вимоги до них.
37. Планування інформаційного зв'язку в проекті.
38. Звітування про виконання проекту.
39. Адміністративне закриття проекту.
40. Форми контролю продуктивності праці.
41. Методи контролю вартості проекту.

43. Охарактеризуйте основні структури управління проектами, їх переваги та недоліки.
44. Охарактеризуйте фактори, що визначають принципи формування команди проекту.
45. Охарактеризуйте основні типи лідерів.
46. Охарактеризуйте логічну схему формування ефективної команди проекту.
47. Взаємозв'язок типів спільної діяльності та основних управлінських форм.
48. Сучасні підходи до управління персоналом команди проекту.
49. Охарактеризуйте порядок розрахунку та зміст показника NPV проекту.
50. Охарактеризуйте порядок розрахунку та зміст показників IRR та IP.
51. Охарактеризуйте сутність та зміст основних бізнес-процесів управління проектами.
52. Організаційна структура, роль і система відповідальності в проекті.
53. Керівництво та лідерство: поняття та стилі.
54. Ключові постулати представників школи наукового управління. Проведіть їх критичний аналіз з сучасної перспективи.
55. Ключові проблеми у сфері управлінських комунікацій українських підприємств.
56. Конкурентоспроможність підприємства. Необхідність управління конкурентоспроможністю підприємства у ринкових умовах.
57. Маркетинг як управлінська діяльність. Підвищення ролі та значення маркетингу в ринкових умовах.
58. Методи визначення ефективності менеджменту сучасного підприємства.
59. Методи оцінки якості управлінських рішень.
60. Методи прийняття управлінських рішень в умовах визначеності, ризику і невизначеності.
61. Механістичний і органічний підходи до побудови структури організації.
62. Моделі мотивації персоналу різних шкіл менеджменту.
63. Моніторинг і діагностика діяльності підприємства.
64. Напрями підвищення ефективності комунікацій на підприємстві.
65. Опишіть цикл (процес) контролю в організації.
66. Організаційні комунікації, шляхи їх удосконалення в організації.
67. Організаційні структури управління: поняття та типи.
68. Організація взаємодії та повноваження в процесі управління.
69. Організація як соціальне утворення.
70. Основна відмінність між управлінням та менеджментом. Основні змінні в організації, які слід враховувати керівництву. Як вони впливають на успіх організації, та як пов'язані між собою.
71. Основні змістовні теорії мотивації: теорія А. Маслоу, теорія К. Альдерфера і теорія Ф. Герцберга.

72. Основні моделі внутрішнього середовища підприємства.
73. Основні принципи управління підприємством. Чи еволюціонували вони з часів Л. Файоля?
74. Основні стилі керівництва. Чи існує стиль керівництва, який найкращим чином підходить до всіх управлінських ситуацій?
75. Основні фактори та шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства.
76. Охарактеризуйте здобутки школи людських відносин (Е. Мейо, М. Фоллет) і наведіть приклади їх використання в сучасній теорії і практиці управління.
77. Охарактеризуйте і порівняйте основні теорії лідерства.
78. Оцінка та мотивація персоналу підприємства.
79. Теорія прийняття управлінських рішень.
80. Перешкоди ефективного здійснення стратегічного і тактичного планування на вітчизняних підприємствах?
81. Підприємство як суб'єкт господарювання.
82. Поняття про функції управління, загальні та конкретні функції.
83. Порівняльна характеристика американської, японської і європейської моделей менеджменту. Чи можуть вони бути використані українськими підприємствами?
84. Порівняльна характеристика менеджера та лідера.
85. Порівняльна характеристика менеджера та підприємця. Чи повинен хороший менеджер мати підприємницькі здібності?
86. Порівняльна характеристика системного і ситуаційного підходів у менеджменті.
87. Принципи і методи управління підприємством.
88. Принципи планування в організації. Чи є вони універсальними для кожної організації в будь-якій ситуації?
89. Процедура розробки цілей організації.
90. Розкрийте роль ціле покладання в управлінні організацією. Чий інтереси мають бути враховані при розробці цілей підприємства?
91. Роль ділової етики в управлінні організацією.
92. Роль інформації в процесі прийняття управлінських рішень.
93. Системи міжнародних стандартів як джерело якісних індикаторів результативності.
94. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства
95. Стратегічне планування інноваційної діяльності підприємства
Розроблення стратегії інноваційного розвитку підприємства
96. Ризики в інноваційному розвитку підприємства. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.
97. Державне управління та регулювання інноваційної діяльності.
98. Регіональні важелі та інструменти управління інноваційним розвитком підприємства.
99. Зарубіжний досвід управління інноваційно-інвестиційною діяльністю.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Менеджмент організацій. Авторський колектив [за редакцією доктора економічних наук В.В. Гришка, доктора економічних наук, професора В.О. Онищенка]. Полтава: Полтавський літератор, 2007. 416 с.
2. Комеліна О.В. Управління проектами. Теорія і практика професійного управління бізнес-проектами та програмами розвитку : підруч. [в 3 ч.] / [В.О. Онищенко, О.В. Редкін, О.В. Комеліна, Д.М. Толкачов]. Полтава : ПолтНТУ, 2017.
3. Комеліна О.В., Болдирева Л.М., Гринько О.В. Логістичний менеджмент: навчальний посібник / Полтава: ПолтНТУ, 2015. 279 с.
4. Ржепішевська В.В., В.В. Добрянська. Організація праці менеджера: Навчальний посібник / Полтава: ПолтНТУ, 2013. 255 с.
5. Глебова А.О., Бондар О.В. Інноваційний менеджмент. Навчальний посібник / К.: «Освіта України», 2013. 480 с.
6. Глебова А.О., О.В. Бондар-Підгурська Ділове адміністрування (Корпоративне управління)/ Київ, Видавництво Ліра – К, 2015. 487с.Бізнес-планування: навчальний посібник. Укл.: О.В. Зернюк, В.В. Ржепішевська. / Полтава: ПолтНТУ, 2015. 226 с.
7. Управління інноваційним розвитком підприємства: навч. посібник. Укл.: О.В. Комеліна. / Полтава: ПолтНТУ, 2017. 180 с.
8. Комеліна О.В., Самойленко І.О. Управління енергоефективністю підприємств: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 362 с.
9. Управління проектами в міжмуніципальному співробітництві. Навч. посібник. / В.В. Гришко, М.І. Васильченко: – GIZ, 2019. 246 с. URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/6350>
10. Навчальний посібник із дисципліни «Технологічні інновації» / Укладачі: О.В. Комеліна, д.е.н., професор, А.А. Комеліна, к.е.н. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 175 с.
11. Стратегічне і проектне управління. Модульний комплекс-практикум. Модуль № 1 «Світові стандарти організації стратегічного, програмно-цільового, проектного та корпоративного управління розвитком держави, її економіки, високотехнологічних науково-виробничих систем і підприємств»: навч. посібник. / [О.В. Редкін, А.О. Чайкіна, О.Є. Зима, О.С. Максименко]. Полтава, ПолтНТУ, 2019. 98 с.
12. Стратегічне і проектне управління. Модульний комплекс-практикум. Модуль № 2 «Науково-методичні та практичні аспекти застосування світових стандартів управління при формуванні та реалізації стратегічних програм розвитку України та її основних елементів»: навч. посібник. / [О.В. Редкін, А.О. Чайкіна, О.Є. Зима, О.С. Максименко]. Полтава, ПолтНТУ, 2019. 75 с.
13. Ю.А. Харченко. Програмні оболонки і пакети: навчальний посібник.

- /
- Полтава: ПолтНТУ, 2016. 102 с.
14. Ю.А. Харченко. Моделювання економічних ризиків: навчальний посібник / Полтава: ПолтНТУ, 2018. 111 с.
 15. Ю.А. Харченко. Економетрика, оптимізаційні методи та моделі: навчальний посібник / Полтава: ПолтНТУ, 2019. 142 с.
 16. Поради управлінцям. Методичні рекомендації щодо підвищення якості управлінських рішень. Авторський колектив / [за редакцією доктора економічних наук В.В. Гришка]. Полтава: Полтавський літератор, 2008. 192 с.
 17. Бай С.І. Менеджмент організацій. Електронний підручник / К.: КНТЕУ, 2011.
 18. Бай С.І., Байдай Ю.В., Микитенко Н.В. Операційний менеджмент: електрон. підруч. / К.: КНТЕУ, 2012.
 19. Божидарнік Т.В., Василик Н.М. Креативний менеджмент: навч. посібник / Херсон: Олді-плюс, 2014. 498 с.
 20. Бондар О.В., Глебова А.О. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / Київ: Освіта України, 2013. 480 с.
 21. Бушуев С.Д. Управління проектами та програмами: Підручник [для студ. вищ. навч. зал.] / [С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева, А.Я. Казарезов, К.В. Кошкін та ін.] Миколаїв: видавництво Торубари О.С., 2010. 352 с.
 22. Дикань В.Л. Стратегічне управління: навч. посіб. / [В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко]. К.: Центр учбової літератури, 2013. 272 с.
 23. Маслак О.І., Воробйова Л.Д. Економіка промислового підприємства: навч. посібник / К.: ЦУЛ, 2011. 172 с.
 24. Корпоративне управління: навч. посібник / відп. ред. Н.О. Сімченко; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". К.: НТУУ "КПІ", 2012. 444 с.
 25. Основи менеджменту: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / кол. авт.; за ред. А.А. Мазаракі, І.В. Чумаченко. Х.: Фоліо, 2014. 846 с.
 26. П'ятницька Е.Т. Стратегічне управління: навч. посіб. / [за ред. Е.Т. П'ятницької]. К.: КНТЕУ, 2013. 408 с.
 27. Поважний О.С. Корпоративне управління: підручник / [О.С. Поважний, Н.С. Орлова, А.О. Харламова]; Донец. держ. ун-т упр. К.: Кондор, 2013. 244 с.
 28. Сірко А.В. Економічна теорія: політекономія: навч. посібник / К.: ЦУЛ, 2014. 416 с.
 29. Управління персоналом: підручник. Вид. 2-е із змінами / [В.М. Данюк, А.М. Колот, Г.С. Суков та ін.]; за заг. та наук. ред. В.М. Данюка. К.; Краматорськ: КНЕУ: НКМЗ, 2014. 666 с.
 30. Федулова Л.І., Андрощук Г.О., Мазаракі А.А. Інноваційна політика:

- підручник / К.: КНТЕУ, 2012. 603 с.
31. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навч. посібник / К.: Ліра-К, 2015. 497 с.
32. Управління персоналом: підручник / За заг. ред. В.М. Данюк. 2-ге вид., зі змінами. К.: КНЕУ, 2014. 666 с.
33. Стратегічне управління корпораціями: навч. посібник / [О.М. Скібіцький, В.В. Матвеев, В.І. Щелкунов, С.М. Подреза]. К.: ЦУЛ, 2016. 480 с.
34. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами: навч. посібник / К.: ЦУЛ, 2016. 244 с.